

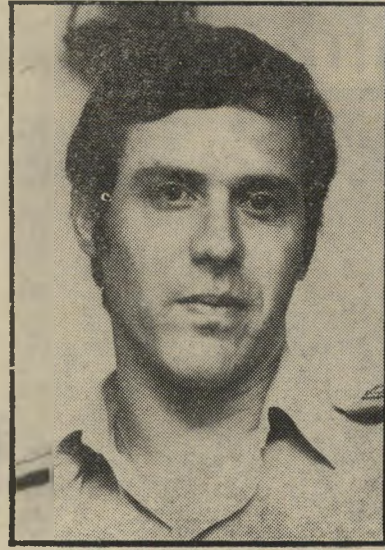

המחלוקת שפרצה בכנסת סביב שאילתה. שהגיש ח"כ מאיר פעיל, בקשר לאיזכורו כביכול של אחד משרי הממשלה בדו"ח שימרון, כמי שמעורב בקשרים חברתיים עם אחד מראשי הפשע המאורגן. עם כל הכבוד וההערכה למימצאיה והמר לצותיה האחרות של הוועדה, ברור כבר כיום שבנושא מרכזי זה היא נכשלה והכשילה.

בבית-המשפט להכרעה ברורה וסופית. אולם לגבי אישים ונושאים שלא הגיעו לבית-המשפט, היה זה מחובתה של ועדת שימרון לפור את הערפל ואת החשדות שפרחו במשך שנים רבות ולקבוע חדר משמעותי לכאן או לכאן מה האמת בהם. הכרעה כזאת היתה מסייעת לטהור האוויר רה הציבורית.

ועדת שימרון נמנעה מלעשות זאת. היא יצרה מצב בו יכולים שרלטים ורודפי פירסומה לטפוח על הזם ולהתפאר כאילו הצדיקה את הוועדה את האשמותיהם וההשדותיהם. היא גרמה גם למסע מחודש של שמועות והחשדות-שווא. בין היתר הוכשל בכך גם העולם הזה. מקורות מסור

בשהי שנת 1977 פירסם העולם הזה סידרת כתבות על המתרחש במחוז הצפון של מישטרת ישראל, פרי חקירותיו של כתב העולם הזה רינו צורר.

פקד שלמה רויף

ח"כ מאיר כהן

סידרת גילויים זו חשפה פרטים מעזים וכללה האשמות על שחיתות מוסרית ופוליטית כלפי כמה מאנשי הקצונה הבכירי רה של מישטרת מחוז-הצפון, ובראשם מפקד מרחב הגליל, ניצב-מישנה דויד פרנקו ומפקד מישטרת צפת, פקד שלמה רויף. בסידרה נכללו גילויים שונים, החל ב-קיום בית-פגישות לקצינים בכירים בנהר ריה, עבור בהתעללות בעצירים וכלה ב-מעשי הוללות. בין השאר התריעה סידרת כתבות זו נגד התופעה שתלונות קשות נגד קציני-מישטרה בכירים במחוז-הצפון, נחקרות בידי הממונים הישירים עליהם ומסתיימות בטישטוש וחיפוי.

יימים, שמהימנותם נראתה סבירה והסרת פניות, הדליפו כאילו אותם השמות שהי וועדה נמנעה מלנקוב בהם בדו"ח הגלוי שלה, כלולים באותו חלק ממסקנותיה, ש-לא הובא לידיעת הציבור וזכה לכינוי "הדו"ח החסוי".

עתה מסתבר כי גם בדו"ח החסוי לא נקבה הוועדה בשום שמות שהם, לא של

פירסומים אלה נשארו כמעט ללא תגור בה, מלבד מסע איומים בין שוטרי וקציני המחוז, בו הוזהרו מלהמשיך ולספק חומר לכתב העולם הזה. גם מכתב רשמי שי-שלחנו בנושא זה ליועץ-המישפטי, בו תבענו את התערבותו על מנת שהתלונות נגד קציני-המישטרה הבכירים יזכו בבירור הוגן ואובייקטיבי, נותר ללא מענה.

בשבוע שעבר הגיש ח"כ הליכוד, מאיר כהן, תלונות ליועץ-המישפטי ולשרי ה-פנים והמישפטים, שהכילו תביעה לחקור בתשדות הפוליטיים נגד קצינים בכירים במישטרת-הצפון. במרכזן של תלונות אלו ניצב מפקד מישטרת צפת, פקד שלמה רויף.

ראש-הממשלה מנחם בגין לוחץ את ידו של ח"כ פלאמו-שרון

„תגעים עם אנשים בעלי רפיוטציה שנויה במחלוקת“

חלק ניכר מהחומר והעדויות שנכללו בתלונותיו של ח"כ מאיר כהן, פורסם בחקירה ארבעה חודשים קודם לכן מעל עמודי העולם הזה — עצם פעילותו של הח"כ החיפאי בתחום זה, כמו צורתה, ראויים להערכה. בניגוד לח"כים מסויימים אחרים, הוא איש את עצמו כמאשימים ו-שופטים גם יחד, ומנצלים את חסנותם כדי להטיח האשמות כנגד אנשים שאינם יכולים להתגונן נגדם, בחר ח"כ כהן בדרך נאותה של דירבון המוסדות המתאימים לחקירת המתרחש במישטרת מחוז-הצפון, ייתכן שפעילותו הפרלמנטרית תסייע לחקור ולתקן את הפרשיות עליהן התריע העולם הזה.

ראשי הפשע המאורגן ולא של הנגועים בשחיתות חברתית. "הדו"ח החסוי של הוועדה הוא למעשה גילוי, מופשט ויבש, עוד יותר מהדו"ח הגלוי שלה. אף אחד מהשמות שעליהם נרמו (בין השאר ב-גיליון העולם הזה 2112) אינו נכלל בדו"ח החסוי. לכל היותר אוזכרו שמות אלה במהלך דיוני הוועדה, מבלי לקבוע כל עמדה לגביהם לכאן או לכאן. גם שום שם אחר לא אוזכר בדו"ח.

עד כמה תרמה ועדת שימרון עצמה למצב זה, ניתן היה להיווכח השבוע, בעת

"העולם הזה" שבועון החדשות הישראלי • המערכת והמינהלה: תל-אביב, רחוב גורדון 3, טלפון 03-243386. תאריך: 136 • מען מרכזי: "עזומפרם" • מודפס ב"הדפוס החדש" בע"מ, תל-אביב, רח' בן-ציון 10 • הפצה: "גד" בע"מ • גלופות: צינקה-גרפיה בע"מ • העורך הראשי: אורי אבנרי • העורך: ארי תבור • עורך תכנית: יוסי שרון • עורכת כיתוב: נורית יהודאי • ראש המינהלה: אברהם סיטון • מח' המודעות: רפי זכרוני • המו"ל: העולם הזה בע"מ.

קרא ירי

שי-ציבור לרוב ביתרו אותו באיזמל ההי-גיון המפוכח ובאמות-מידה משפטיות, גילו בו מיגרעות לרוב, החל מ"שחיות וחוסרי אחריות" וכלה בהכללות מסוכנות. אולם בעוד שמרבית הפגמים שנחשפו בדו"ח נשארו בתחום התיאורטי, הרי הי-קביעה הכוללת שבו בדבר תופעה, "הש-חיות החברתית", שהתחמקה מלהצביע על שמות ומקרים ספציפיים, כבר הסבה נזק ציבורי לא מעט. היא פתחה את הפתח לחרושת שמועות ורינונים תוך ניסיון לזהות את אותם בעלי מעמד הנגועים ב"שחיתות ציבורית".

בנקודה זו אסור להתעלם מהעובדה ש-וועדת שימרון מונתה לתפקידה ע"י שר-הפנים בעקבות מסע עתונאי ופרלמנטרי מסויים, שחולל סערה ציבורית ויזכה גור-קב. מסע זה לא הסתפק בהכללות, נקבו לגבי כמה מבעלי המעמד. בעקבות זאת נוצר מצב בלתי נסבל, שהעכיר את האי-ווירה הציבורית וחייב הכרעה.

בשיא הרשעה תבע העולם הזה להקים ועדת-חקירה ממלכתית, בראשות שופט עליון ובהשתתפות מישפטים, קרימינולוגים ומומחים אחרים, שתכריע הכרעה

מאה ותשעה-עשר מחברי הכנסת היו צריכים לחוש את עצמם שלא בנוח עם פירסום דו"ח ועדת שימרון לפני שליר-שה שבועות.

דו"ח הוועדה, שמונתה לחקור את הפ-שיעה בישראל על כל היבטיה, החדיר מושג חדש לחיים הציבוריים במדינה: "שחיתות חברתית". הוועדה המלומדת אף טרחה וקבעה בדו"ח המפורט שלה את הנורמות על פיהן ניתן להחשיד מישהו ב"שחיתות חברתית".

אנו עדים לתופעה, שלעיתים קרובות חוללתה ביחסים חברתיים, בין בעל היוז-מה הכלכלית לבין בעל המעמד השי-טוני. קבעה ועדת שימרון, "צורות הקשר מתחילות לכאורה באופן תמים, באירוע משפחתי או חברתי, בארוחה, חגיגה או מסיבה... רוצים אנו לצאת מההנחה שבעלי המעמד המתפתים להיכנס לקשרי-יד-ידות עם אנשים ממוקפים, עושים זאת מלכתחילה, בדרך כלל מתוך הוסידי-עם ותמימות. בסופו של דבר, בעלי מעמד אלה חייבים להביא בחשבון שעצם קיום הקשר בינם לבין 'ידידיהם' יש בו כדי להעניק עזרה על-ידי הפקידות המוס-עת מעצם מעמדם, יוקרתם ותדמיתם של אותם בעלי-מעמד, ומכאן לא רחוקה הדרך למתן עזרה פעילה.

מה שהתחיל כהתחברות פזיזה ובהיסח-הדרת, הפך בדיעבד שחיתות חברתית. שחיתות זו אינה נופלת בחוסר מוסריותה ובסכנה מהשחיתות הפוליטית במובנה ה-רגיל של המילה... ברור לנו שאנו נתקלים בתופעה שאנשי שילטון ומעמד, בכל הדר-גים, המצויים על זהירות-יה, נוטים לע-תים לגישה שאננה ואינם בוררים במידה מספקת במתים עם אנשים מסויימים בעלי רפיוטציה שנויה במחלוקת."

על פי קריטריונים אלה שקבעה ועדת שימרון, ניתן להחשיד 119 מחברי הכנסת ב"שחיתות חברתית". באופן תמים ובהי-סחה-הדעת הם מתחברים מזה מספר חודשים לאדם שכלל הדיעות הרפיוטציה שלו שנו-יה במחלוקת: הח"כ ה-120, שמואל פלא-טרשרון.

האיש הואשם והורשע בעבירות פליליות חמורות מאוד בצרפת. מישטרת צרפת ביקשה את הגזרתו. בפני היועץ-המישפטי לממשלה ובפני ועדת-הכנסת עדיין חלר-יות ועומדות האשמות חמורות נגדו בגין עבירות על חוק הבחירות. למרות זאת יושבים עמו חברי-הכנסת ושרי הממשלה במיוזון-הכנסת, באים עמו במגע חברתי ואף לוחצים את ידו ומצטלמים בחברות. לפחות חברי-כנסת אחד בא במבוכה בעת שנשאל בראיון פומבי אם אינו רואה לאור זאת את עצמו נגוע ב"שחיתות חברתית" על פי הקריטריונים של ועדת שימרון. היה זה ח"כ המערך עדי אמראי. הוא השיב על השאלה שהופנתה אליו: "אני מעדיף שלא להשיב עליה."

מצב דברים זה הובא במתכוון עד אכסורד כדי להמחיש את אחד החסרונות הבולטים ביותר של דו"ח ועדת שימרון, בשבועיים האחרונים הושכב הדו"ח על שולחן-הניתוחים הציבורי. משפטנים ואני

תמ